

היה קורא פרק שני ברכות

לא א מיי' פ"ב מהלכות
ק"ש הלכה ח סג
עשין יח טו' ט"ז ח"ח
סימן ס"ב סעיף ג :
לב ב מיי' פ"ה מהלכות
ברכות הלכה ז סג
עשין כו טו' ט"ז ח"ח
סימן קס"ה סעיף ב
ובסימן לו סעיף ג :

לב ג מיי' פ"ב מהלכות
ק"ש הלכה ח ט סג
עשין יח טו' ט"ז ח"ח
סימן ס"ב סעיף ב :
לד ד מיי' פ"ה מהלכות
ברכות הלכה ז סג :

רב נסים גאון
תני ר' (יאשיה)
[אישעיא] קמיה
דרבא וכתבת הכל
בכתב ופ"י צוואת
נמי אמר ליה דאמר
לך מני ר' יהודה היא
דאמר גבי סופה אלת
כותב צוואת איני
כותב עיקר דבריו של
ר' יהודה בס"פ סופה
כ"פ היה מביא את
מנחתה (דף י"ז) בא לו
לכתוב המנינה מאיזה
מקום היה כותב ר'
יהודה אושר כל עצמו
לא היה כותב אלא יתן
ח' אחד ובוא המים
המאדירים ונ"י ואינו
כותב ואמרה תאשה
אין אמן :

הגהות הגר"א
[א] תוס' ד"ה בין מ'
וכן לר"י כו' ר"י וי' :

דילמא ר' יהודה וחסורי מחסרה וכו' . תימה דל"ן זה בשום
מקום דקאמר חסורי מחסרה ולאוקמי אליבא דחד הגא
ועוד לוקמיה כר' יוסי ובלא חסורי מחסרה . וי"ל משום דלקמן
פסקין כר' יהודה לכך נחא לאוקמיה אליבא דר' יהודה :

אב"ר בשאר מצות יאל . ואל"ת
הא לעיל אמר דשאר מצות
ילפינן מק"ש כגון תרומה ומגילה
וברכת המזון . וי"ל דרב יוסף פליג
אסוגיא דלעיל : **ב"י** הדבקים . *רב
אלפס מוסיף כגון וחרה אף דאם
לא יתן ריוח אז נראה כמו וחרף וכן
מוסיף ורליתס אותו וזכרתס את
ועשיתס את שריך ליתן ריוח בין מ"ס
שבסוף תיבה לאל"ף שכתלת תיבה
שחרי' וכן לר"ך [א] להסיון וי"ל שחרי'
שלא יצמט ש"ן למצן שיהיה לנו סכר
מלוחלוחלנו לעשר על מנת לקבל פרס:
האל"ס

יהודה מבשיר בקמן במאי אוקימתא כר' ודיעבד אין לכתחלה לא אלאהא דרתי
ר"י בריה דר' שמעון בן פוי חרש המדבר ואינו שומע תורם לכתחלה מני לא
ר' יהודה ולא ר' יוסי אי ר' יהודה דיעבד אין לכתחלה לא אי ר' יוסי דיעבד
נמי לא אלא מאי ר' יהודה ואפילו לכתחלה נמי אלאהא דרתי *לא יברך אדם
ברכת המזון בלבו ואם בירך יצא מני לא ר' יהודה ולא ר' יוסי אי רבי יהודה
הא אמר אפי' לכתחלה נמי ואי ר' יוסי הא אמר אפי' דיעבד נמי לא לעולם ר'
יהודה היא ואפילו לכתחלה נמי ולא קשיא הא דיריה הא דרביה דרתיא א"ר
יהודה משום ר' אלעזר בן עזריה הקורא את שמע צריך שישמע לאזנו שנאמר
שמע ישראל אמר לו ר' מאיר הרי הוא אומר אשר אנכי מצוך היום על לבבך
אחר כונת הלב הן הן הדברים השתא דאתית להבי אפי' תימא ר' יהודה
כרביה ס"ל ולא קשיא הא ר' יהודה הא רבי מאיר א"ר חסדיא אמר רב שילא
*הלכה כרבי יהודה שאמר משום רבי אלעזר בן עזריה והלכה כרבי יהודה
וצריכא דאי אשמעינן הלכה כר' יהודה הוה אמינא אפילו לכתחלה קמ"ל
הלכה כר' יהודה שאמר משום ר' אלעזר בן עזריה ואי אשמעינן הלכה כרבי
יהודה שאמר משום ר' אלעזר בן עזריה הוה אמינא *צריך ואין לו תקנה קמ"ל
הלכה כרבי יהודה אמר רב יוסף מחלוקת בק"ש אבל בשאר מצות דברי הכל
לא יצא דכתיב °הסכת ושמע ישראל מיתבי לא יברך אדם ברכת המזון
בלבו ואם בירך יצא אלא אי אתמר הכי אתמר אמר רב יוסף מחלוקת בק"ש
דכתיב שמע ישראל אבל בשאר מצות דברי הכל יצא והכתיב הסכת ושמע
ישראל הוה בדברי תורה כתיב : קרא ולא דקדק באותיותיה : א"ר מבי א"ר
יאשיה הלכה כדברי שניהם להקל : וא"ר *מבי א"ר יאשיה מאי דכתיב *שילש
הנה לא תשבענה שאלו ועוצר רחם וכו' מה ענין שאלו אצל רחם אלא לומר
לך מה רחם מכנים ומוציא אף שאלו מכנים ומוציא והלא דברים ק"ו ומה רחם
שמכניסין בו בחשאי מוציאין ממנו בקולי קולות שאלו שמכניסין בו בקולי
קולות אינו דין שמוציאין ממנו בקולי קולות מכאן תשובה לאומרים אין תחיית
המתים מן התורה : תני ר' אישעיא קמיה דרבא וכתבתם הכל בכתב אפילו
צוואת א"ל דאמר לך מני *ר' יהודה היא דאמר גבי סופה אלות כותב צוואת
אינו כותב והתם הוא דכתיב °וכתב את האלות האלה אבל הכא דכתיב
וכתבתם אפי' צוואת נמי אמו מעמיה דר' יהודה משום דכתיב וכתב *מעמיה
דר' יהודה משום דכתיב אלות אלות אין צוואת לא אצטרף סד"א גילף כתיבה
כתיבה מהתם מה התם אלות אין צוואת לא אף הכא נמי צוואת לא כתב
רחמנא וכתבתם אפי' צוואת : תני ר' עובדיה קמיה דרבא ולמדתם *שיחא למודך
תם שיתן ריוח בין הדבקים עני רבא בתריה כגון *על לבבך על לבבכם בכל
לבבך בכל לבבכם עושב בשדך ואברתם מזהר הכנף פתיל אתכם מארץ
א"ר חמא ברבי חנינא *כל הקורא ק"ש ומדקדק באותיותיה מצננין לו גיהנם
שנאמר °בפרש שדי מלכים בה תשלג בצלמון אל תקרי בפרש אלא בפרש
אל תקרי בצלמון אלא בצלמות : ואמר רבי חמא ברבי חנינא למה נסמכו
איהלים

הוא . דמשמע מיעוטא הא לא כתיב מיעוטא הוה משמע כולה מלתא מוכתב והכא
מוכתבים : בין הדבקים . תיבות המדובקות זו בזו אם ח"ך מפרדין כשהתיבה השניה מתחלת באלות שהתיבה שמלפניה
נגמרת הוא קורא אותן שתי אותיות באלות אחת אם אינו מתעסק ליתן ריוח ציניהן כדמפרש רבא : בפרש שדי . אם חפרש
שדי ותבדיל תיבות של מלכות שמים מלכים בה תשלג *צלמון הקורה אשר בה מלכים ימלוכו תשלג ותלגן לך את כל המזות :
איהלים

האל"ס
הענין נאשן אחר ע"ש

מדיפא ר' יהודה . דקתני ר' יהודה מכשיר בקמן : ודילמא כולה ר'
יהודה היא וחסורי מחסרה וכו' קתני הכל כשרין לקרות את המגילה
חזן מחסר' . והא כדאיתא והא כדאיתא : בד"א . דקטן לכתחלה לא
בקטן שלא הגיע לחטך אבל הגיע לחטך אפי' לכתחלה שרי . הגיע
תורה אור לחטך מלוח כגון בן חשע וכן עשר

כדאמרין ביומא פרק בתרא (ד' פב.) :
במאי אוקימתא . למתניתין דמגילה :
כר' יהודה . ואשמעת לך דבי אמר
ר' יהודה בק"ש יאל דיעבד קאמר
ולא לכתחלה : אלא הא דתני כו'
תורם . ואע"פ שהוא לר"ך לבדך
ואין אומי שומעות מני : אלא מאי .
בעינן למימר דר' יהודה היא דק"ש
אפי' לכתחלה קאמר כי היכי דתיקו
הא דר' יהודה בריה דר' שמעון בן
פוי אליבא והא דלפליגו דיעבד
להדיעך כמו דר' יוסי : אלא הא
דתינא כו' . מני : לעולם ר' יהודה (ה)
אפי' לכתחלה מכשיר . ודמגילה רבי
יוסי היא ואפי' דיעבד נמי פסיל והא
דחורס לכתחלה ר' יהודה והא דברכת
המזון דרביה הוא דאמר ר' יהודה
משום רבי אלעזר בן עזריה לר"ך
להשמיע לאזנו והא לינשא לכתחלה
משמע אבל דיעבד יאל : השתא
דאתית להבי . דאשמעתן הא פלוגתא
דר"מ : אפי' תימא ר' יהודה . דאמר
בק"ש יאל דיעבד אין לכתחלה לא
ומתני' דמגילה לכתחלה היא דפסלה
לחרש ור' יהודה היא והא דברכת
המזון נמי ר' יהודה היא ודקא קשיא
לך הא דר' בריה דר' שמעון בן פוי
מני ר"מ היא דמכשיר לכתחלה :
הלכה כר' יהודה . דק"ש שלא השמיע
לאזנו יאל : הוה אמינא . דר' יהודה
לכתחלה נמי אמר והא דלפליגו דיעבד
משום דרבי יוסי : ואין לו תקנה . ככל
הבריכות : הוהא . הסכת ושמע דברכי
תורה כתיב כדאמרין בפ' הירואה
(ד' סג) כחתמו עלמאם על דברי תורה :

ולא דקדק . שמגמגם : הלכה כדברי
שניהם להקל . הלכה כר' יהודה דלא
בעי שמייה והלכה כר' יוסי דלא בעי
דקדוק : שאלו ועוצר רחם . פסוק
הוא בספר משלי שלג הנה לא
תשבענה : רחם מכנים . הורע ומוציא
הולד : שאלו . קבר : שמכניסין בו
בקולי קולות . שלביומוספר : וכתבתם .
ולא דקדק . שמגמגם : הלכה כדברי
שניהם להקל . הלכה כר' יהודה דלא
בעי שמייה והלכה כר' יוסי דלא בעי
דקדוק : שאלו ועוצר רחם . פסוק
הוא בספר משלי שלג הנה לא
תשבענה : רחם מכנים . הורע ומוציא
הולד : שאלו . קבר : שמכניסין בו
בקולי קולות . שלביומוספר : וכתבתם .
ולא דקדק . שמגמגם : הלכה כדברי
שניהם להקל . הלכה כר' יהודה דלא
בעי שמייה והלכה כר' יוסי דלא בעי
דקדוק : שאלו ועוצר רחם . פסוק
הוא בספר משלי שלג הנה לא
תשבענה : רחם מכנים . הורע ומוציא
הולד : שאלו . קבר : שמכניסין בו
בקולי קולות . שלביומוספר : וכתבתם .

ולא דקדק . שמגמגם : הלכה כדברי
שניהם להקל . הלכה כר' יהודה דלא
בעי שמייה והלכה כר' יוסי דלא בעי
דקדוק : שאלו ועוצר רחם . פסוק
הוא בספר משלי שלג הנה לא
תשבענה : רחם מכנים . הורע ומוציא
הולד : שאלו . קבר : שמכניסין בו
בקולי קולות . שלביומוספר : וכתבתם .
ולא דקדק . שמגמגם : הלכה כדברי
שניהם להקל . הלכה כר' יהודה דלא
בעי שמייה והלכה כר' יוסי דלא בעי
דקדוק : שאלו ועוצר רחם . פסוק
הוא בספר משלי שלג הנה לא
תשבענה : רחם מכנים . הורע ומוציא
הולד : שאלו . קבר : שמכניסין בו
בקולי קולות . שלביומוספר : וכתבתם .

ולא דקדק . שמגמגם : הלכה כדברי
שניהם להקל . הלכה כר' יהודה דלא
בעי שמייה והלכה כר' יוסי דלא בעי
דקדוק : שאלו ועוצר רחם . פסוק
הוא בספר משלי שלג הנה לא
תשבענה : רחם מכנים . הורע ומוציא
הולד : שאלו . קבר : שמכניסין בו
בקולי קולות . שלביומוספר : וכתבתם .
ולא דקדק . שמגמגם : הלכה כדברי
שניהם להקל . הלכה כר' יהודה דלא
בעי שמייה והלכה כר' יוסי דלא בעי
דקדוק : שאלו ועוצר רחם . פסוק
הוא בספר משלי שלג הנה לא
תשבענה : רחם מכנים . הורע ומוציא
הולד : שאלו . קבר : שמכניסין בו
בקולי קולות . שלביומוספר : וכתבתם .

ולא דקדק . שמגמגם : הלכה כדברי
שניהם להקל . הלכה כר' יהודה דלא
בעי שמייה והלכה כר' יוסי דלא בעי
דקדוק : שאלו ועוצר רחם . פסוק
הוא בספר משלי שלג הנה לא
תשבענה : רחם מכנים . הורע ומוציא
הולד : שאלו . קבר : שמכניסין בו
בקולי קולות . שלביומוספר : וכתבתם .

[מגילה י"ז:]

הגהות
הב"ח

(ה) רש"י ד"ה
לפולחן ר'
יהודה היא
ואפילו :

[עירובין פ"ח
יומא ס"א :
יבמות פ"ג
גיטין מ"ג
מזיר מ"ו
הוריות מ"ח
וש"ג גיטין מ"ו.]

סנהדרין כ"ג

[שם פ"ד]

[ש"ס כסופה
הענין]

[הכך הם שלא
כסדר]
ובשאלות כפי
והמתקן מנאליס
כסדר]

[במדבר פ"ד
פס"ב יב"ל
הענין נאשן אחר ע"ש]